

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
Анатолія ДІБРОВА
«16» травня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри організації підприємництва
та біржової діяльності
Протокол №13 від 14 травня 2024 р.

Завідувач кафедри
Микола ПІВЧУК

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність»
Валентина ЯВОРСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Освітня програма: «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Факультет: економічний

Розробник: доцент кафедри організації підприємництва та біржової діяльності,
кандидат економічних наук, доцент Томашевська О.А.

Київ – 2024 р.

**Опис навчальної дисципліни
«ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО»**

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	Управління та адміністрування	
Спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
Освітній ступінь	Бакалавр	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проєкт (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Рік підготовки	4	4
Семестр	8	8
Лекційні заняття	26	6
Практичні, семінарські заняття	26	6
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	68	108
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Інноваційне підприємництво» є формування у студентів системи спеціальних знань з економіки і організації інноваційного підприємництва та його управління, формування практичних навичок раціональної організації та економічного обґрунтування напрямків інноваційної діяльності підприємства з урахуванням сучасних тенденцій інноваційного розвитку економіки.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- здобуття здобувачами вищої освіти глибоких теоретичних знань з питань організації й розвитку інноваційного підприємництва;
- вивчення сутності інновацій та інноваційної діяльності, сучасних концепцій і тенденцій інноваційного розвитку;
- визначення методичних підходів щодо формування інноваційної політики підприємства та управління інноваційною діяльністю задля забезпечення ефективності функціонування суб'єктів підприємництва в умовах конкуренції;
- вироблення і закріплення навичок інноваційної діяльності та оцінювання ефективності інноваційних процесів; опанування методичним інструментарієм управління інноваційними процесами на підприємствах

Набуття компетентностей:

- *інтегральна компетентність (ІК)*: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і

функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК7 – здатність працювати в команді;

ЗК8 – здатність виявляти ініціативу та підприємливість;

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК4 – здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур;

СК11 – здатність до організації підприємницької та торговельної діяльності в аграрній сфері за умов використання інноваційних підходів, кооперації та міжнародної інтеграції агробізнесу.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 22. Вміти здійснювати організацію підприємницької, торговельної, біржової діяльності у сфері агробізнесу.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної та заочної форм здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	ін д	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Інноваційне підприємництво та управління інноваційним процесом													
Тема 1. Сутність інноваційного підприємництва	1	8	2	2			4	8	0,5	0,5			7
Тема 2. Сутнісна характеристика інноваційної діяльності та інноваційних процесів.	1	8	2	2			4	8	0,5	0,5			7
Тема 3. Креативність у інноваційному підприємстві	1	8	2	2			4	8	0,5	0,5			7
Тема 4. Інноваційна політика підприємства: реінжиніринг бізнес-процесів	1	8	2	2			4	8	0,5	0,5			7
Тема 5. Інноваційний маркетинг	1	8	2	2			4	8	0,5	0,5			7
Тема 6. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій.	1	8	2	2			4	8	0,5	0,5			7

Разом за змістовим модулем 1	6	48	12	12			24	48	3	3			42
Змістовий модуль 2. Керування інтелектуальною власністю в інноваційному підприємстві													
Тема 7. Фінансування інноваційних процесів. Інвестиції в інноваційному підприємстві.	0,5	8	1	1			6	8	0,5	0,5			7
Тема 8. Система управління інноваційними процесами.	0,5	8	1	1			6	8	0,5	0,5			7
Тема 9. Оцінка ефективності інноваційної діяльності підприємства.	0,5	8	1	1			6	8	0,5	0,5			7
Тема 10. Державне регулювання інноваційної діяльності.	0,5	8	1	1			6	8	0,5	0,5			7
Тема 11. Ризики в інноваційному підприємстві.	1	8	2	2			4	8	0,5	0,5			7
Тема 12. Економіка інтелектуальної власності.	1	8	2	2			4	8	0,5	0,5			7
Тема 13. Управління інтелектуальною власністю на етапі розробки інноваційної продукції.	1	8	2	2			4	8					8
Тема 14. Оцінювання вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.	1	8	2	2			4	8					8
Тема 15. Управління інтелектуальною власністю при комерціалізації інновацій.	1	8	2	2			4	8					8
Разом за змістовим модулем 2	7	72	14	14			44	72	3	3			66
Усього годин	13	120	26	26			68	120	6	6			108

3. Темы практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність інноваційного підприємництва	2
2	Тема 2. Сутнісна характеристика інноваційної діяльності та інноваційних процесів	2
3	Тема 3. Креативність у інноваційному підприємстві	2
4	Тема 4. Інноваційна політика підприємства: реінжиніринг бізнес-процесів	2
5	Тема 5. Інноваційний маркетинг	2
6	Тема 6. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій.	1
7	Тема 7. Фінансування інноваційних процесів. Інвестиції в інноваційному підприємстві	1
8	Тема 8. Система управління інноваційними процесами.	1
9	Тема 9. Оцінка ефективності інноваційної діяльності підприємства	1
10	Тема 10. Державне регулювання інноваційної діяльності	1
11	Тема 11. Ризики в інноваційному підприємстві	2
12	Тема 12. Економіка інтелектуальної власності	2
13	Тема 13. Управління інтелектуальною власністю на етапі розробки інноваційної продукції	2
14	Тема 14. Оцінювання вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності	2
15	Тема 15. Управління інтелектуальною власністю при комерціалізації інновацій	2

4. Темы самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Етапи розвитку вчення про інновації, сутність основних теорій	4
2	Тема 2. Способи організації інноваційної діяльності. Особливості інноваційного процесу в аграрній сфері	4
3	Тема 3. Характеристика рівнів творчого потенціалу підприємницької структури. Креативна діяльність як творчий процес. Латеральне мислення в системі інновацій	4
4	Тема 4. Бізнес-процес (стандарт ISO 9000:2000). Принципи реінжинірингу.	4
5	Тема 5. Інноваційний маркетинг як філософія бізнесу та макроекономічний інструментарій	4
6	Тема 6. Організаційна структура ринку інновацій. Експлеренти, патіенти, комутанти і віоленти	4
7	Тема 7. Венчурний капітал у фінансуванні інноваційної діяльності	6
8	Тема 8. Системний та інноваційний підхід до управління інноваційними процесами	6
9	Тема 9. Вартісні та неwartісні показники ефекту інноваційної діяльності підприємства	6
10	Тема 10. Державне стимулювання інноваційної діяльності в аграрній сфері	6
11	Тема 11. Механізм управління ризиками в інноваційному підприємстві	4
12	Тема 12. Структура системи інтелектуальної власності. Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності	4
13	Тема 13. Інтелектуальна власність як частина стратегічного бізнес-плану	4

14	Тема 14. Витратний, порівняльний (ринковий), дохідний підходи до оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності	4
15	Тема 15. Способи комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності	4

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (тезування, анотування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проекти;
- реферати, есе;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{дис}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{нр}$ (до 70 балів): $R_{дис} = R_{нр} + R_{ат}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4587>);
- Конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді); https://elearn.nubip.edu.ua/pluginfile.php/722698/mod_resource/content/1/%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%20%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20%D0%86%D0%9D%D0%9D%D0%9E%D0%A6.%20%D0%9F-%D0%92%D0%9E.pdf

- Березовська Л.О. Методичні вказівки для практичних занять та самостійної роботи студентів повного терміну денної форми навчання освітнього ступеня «Бакалавр» зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність з дисципліни «Інноваційне підприємництво» (2021) URL:

https://elearn.nubip.edu.ua/pluginfile.php/722697/mod_resource/content/1/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D0%B2%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D1%96%D0%B2%D0%BA%D0%B8%D0%86%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF-%D0%B2%D0%BE-2021.pdf

- Березовська Л.О. Конспект лекцій з дисципліни «Інноваційне підприємництво» для студентів ОС «Бакалавр» за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Київ. Нубіп України. 2021. 52с.

- Березовська Л.О. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Інноваційне підприємництво» для студентів ОС «Бакалавр» за спеціальністю 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Київ. Нубіп України. 2021. 33с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Березовська Л.О., Долженко І.І. Податкове регулювання інноваційної діяльності суб'єктів господарювання в Україні. *Науковий вісник Одеського національного університету імені І.І.Мечникова. Серія «Економіка»*. 2021. Том 26. Випуск 1 (86). С. 123–130. URL: http://www.visnyk-onu.od.ua/journal/2021_26_1/21.pdf

2. Березовська Л.О., Кириченко А.В. Державні закупівлі як інструмент стимулювання розвитку інновацій. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1697> DOI: 10.32782/2524-0072/2022-43-4

3. Бондар І.С., Горник І.В., Горбань Ю.І. Формування державної політики в сфері інноваційної діяльності. Київ: Ліра-К, 2021. 280 с.

4. Борецька Н.П., Петренко Л.А. Заходи активізації інноваційної діяльності підприємства в сучасних умовах. *Бізнес-навігатор*. 2019. Вип. 5-1. С. 94–100. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2019_5-1_18.

5. Гончаренко, О., Балацький, О. (2024). Інноваційні засади трансформації бізнес-моделей в аграрному виробництві. *Економіка та суспільство*, (59). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-117>

6. Дудар Т. Розвиток інноваційної діяльності в аграрному секторі економіки України. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2019. № 1. С. 60-69.

7. Ілляшенко СМ., Шипуліна Ю.С. Товарна інноваційна політика: підручник. Київ: Університетська книга, 2023. 281 с.

8. Ільчук М, Томашевська О., Водніцький М., Іванов Є., Марчук В. Розвиток підприємницької діяльності в аграрному секторі економіки України. *Агросвіт*. № 9. 2024. С. 57-63

9. Ільчук М., Свиноус І. Організаційні засади здійснення інноваційної діяльності сільськогосподарських підприємств. *Економічний аналіз*. 2023. Том 33. № 4. С. 66-73. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2023.04.066>

10. Інвестиційно-інноваційна діяльність: теорія, практика, досвід: монографія / за ред. Денисенка М.П. Київ: Університетська книга, 2023. 1050 с.

11. Кириченко А. В., Березовська, Л. О. Інноваційні товари як основа інноваційного підприємництва. *Економіка та суспільство*. 2021. №29. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-10>
12. Лаврененко В.В., Петренко Л.А. Формування екосистем академічного підприємництва на засадах створення та капіталізації інтелектуальних активів ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». 2020. URL: http://projects.dune-hd.com/bitstream/handle/2010/34857/eptp_20_29.pdf?sequence=1&isAllowed=y
13. Македон В. В. Інноваційні підходи реструктуризації промислових підприємств: теорія, методологія, практика : моногр. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика». 2018. 514 с.
14. Петренко Л. А. Формування конкурентних переваг підприємств на основі інновацій в умовах економіки знань. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну*. Серія Економічні науки. 2019. № 6 (141). С. 47–59.
15. Петренко Л. А. Шевченко Р.В. Інновації в рослинництві: актуальні напрями та показники ефективності впровадження. *Агросвіт*. 2019. №4. С. 42–50.
16. Россоха В. В. Інноваційно-технологічне забезпечення розвитку сільського господарства : монографія. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2023. 176 с.
17. Сардак С. Е., Мовчаненко І. В. Особливості інноваційної діяльності сучасних підприємств в умовах глобальної інтелектуалізації: колект. моногр. Дніпро : Видавець Біла К. О. 2019. 420 с.
18. Циліорик Г.І. Інноваційна діяльність в умовах економічної конкуренції. *Облік і фінанси АПК: освітній портал*. 2021. С. 234–240.
19. Юхименко П. Розвиток інноваційного бізнесу підручник. Київ: Центр навчальної літератури. 2023. 476 с.
20. Закон України «Про інноваційну діяльність». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
21. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
22. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
23. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://rada.gov.ua>
24. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>
25. Офіційний сайт Асоціації українських банків. URL: <http://www.aub.com.ua>
26. Офіційний портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
27. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
28. Світова організація торгівлі. URL: <http://www.wto.org>
29. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
30. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/>
31. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>
32. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL: <https://www.uaib.com.ua/>